

Paragraaf ecologie Voorstondensestraat 14 Hall

KADER

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 27 april 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, circa 13 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit het erf van de Voorstondensestraat 14 te Hall in de gemeente Brummen. Het plan bestaat uit de sloop van de oude, vervallen woning aan de zuidzijde van het erf en de sloop van een schuur aan de noordwestzijde van het erf ten behoeve van de bouw van een nieuwe woning op het gazon ten westen van de oude woning. Het plangebied wordt omgeven door akker- en graslandpercelen.

De te slopen schuur aan de noordwestzijde bestaat uit een reeks garageboxen in een voormalige varkensstal met bakstenen muren, houten deuren en een golfplaten dak. Het dak is aan de binnenzijde bedekt met isolatiemateriaal. De te slopen woning is onbewoond en gedeeltelijk vervallen. De muren zijn opgetrokken uit bakstenen en het zadeldak is bedekt met afgeplatte dakpannen. Ten oosten van de woning staat een sterk vervallen, klein schuurtje dat eveneens gesloopt wordt.

Op het erf staan verder een woning en twee gerenoveerde schuren die behouden blijven bij uitvoering van het plan. Het erf is ontsloten door een toegangsweg vanaf de Voorstondensestraat. Een groot deel van het erf is ingericht als gazon en grasland. Het erf wordt aan de oost-, zuid- en westzijde omgeven door groenstroken met bomen en struiken. Ten zuiden van de te slopen schuur staat een rij kersenbomen. Permanent oppervlaktewater ontbreekt op het erf.

Ten behoeve van het project wordt de genoemde bebouwing gesloopt, vegetatie verwijderd en grond vergraven. De opgaande beplanting op het erf blijft behouden bij uitvoering van het plan.

De te slopen bebouwing met links de woning en rechts de schuur (27 april 2018).

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Het gazon waar de nieuwe woning is voorzien (27 april 2018)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreft:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op die lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 04-05-2018 13:50:34) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde diersoorten bekend zijn. Relevante soorten worden in onderstaande tekst besproken.

De locatie waar de bouw van de nieuwe woning is voorzien bestaat uit een soortenarm gazon, waarin voornamelijk Engels raaigras aanwezig is. Het gazon vormt geen geschikt biotoop voor beschermde plantensoorten, die ook niet uit de omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl).

De vervallen woning biedt geschikte invliegopeningen voor vleermuizen, zoals overhangende gevelpannen en openingen in een deur en raam. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de woning kunnen op basis van het

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

veldbezoek niet worden uitgesloten. De te slopen schuur is ongeschikt voor vleermuizen. Tussen de golfplaten en isolatie zijn geen geschikte invliegopeningen aanwezig en in de garageboxen zijn geen ruimtes aanwezig waar vleermuizen weg kunnen kruipen. In de garageboxen zijn ook geen uitwerpselen of afgebeten vlindervleugels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (gewone grootoor)vleermuizen. Het erf vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. De opgaande beplanting langs de randen van het erf vormt naar verwachting geen onderdeel van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen, doordat de opgaande beplanting niet aansluit op een doorlopende structuur van opgaande beplanting buiten het plangebied.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor verschillende algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis, veldmuis, huisspitsmuis, egel, haas en wezel (Quicksanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de omgeving van het plangebied zijn met boommarter, steenmarter, das, eekhoorn en edelhert verschillende niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten bekend. Edelherten komen voor op de Veluwe ten westen van het plangebied. Boommarter en eekhoorn zijn aangewezen op plaatsen met oudere bomen en zullen voorkomen in bospercelen in de omgeving van het plangebied. Het is niet uitgesloten dat beide soorten af en toe foerageren in het plangebied. In de te slopen woning en schuur en op de rest van het erf zijn tijdens het veldbezoek nergens sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter, zoals uitwerpselen of prooiresten. Een verblijfplaats van deze soort kan dan ook worden uitgesloten. Het is wel waarschijnlijk dat het erf onderdeel vormt van het foerageergebied van steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen van das aangetroffen op het erf. Voor deze soort is op de aangrenzende percelen geschikt foerageergebied aanwezig, zoals op de maïsakker ten noorden van het erf. Ook voor das geldt dat de soort af en toe foerageren op het erf. Het projectgebied vormt geen geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten.

In de garageboxen in de te slopen schuur zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen, zoals huismus of uilen, aangetroffen. Wel zijn in de schuur een nest van winterkoning en een onbezet kunstnest van boerenzwaluw aanwezig, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn.

Huismussen zijn ook elders op het erf niet waargenomen tijdens het veldbezoek, hoewel het onderzoek midden in het broedseizoen van huismus is uitgevoerd onder goede weersomstandigheden tijdens de ochtend (9:00 – 10:00 uur), wanneer normaal gesproken veel huismusactiviteit kan worden waargenomen. Het dak van de te slopen woning is ook bedekt met vrij sterk afgeplatte dakpannen die huismus weinig ruimte bieden. In de woning zijn enkele invliegopeningen aanwezig bij een open raam en via een opening in de deur aan de noordzijde van de woning. Op deze plek zijn in de woning echter geen nesten van huismus of andere soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Wel zijn hier enkele oude boerenzwaluwnesten aanwezig. Doordat de zolder aan de noordzijde van de woning niet kon worden beoordeeld tijdens het veldbezoek, is een nestplaats of rustplaats van steenuil of kerkuil hier niet op voorhand uit te sluiten. Het is eveneens niet uitgesloten dat gierzwaluw broedt in de te slopen woning. Voor deze soort zijn geschikte invliegopeningen aanwezig bij de overhangende gevelpannen.

In de rij kersenbomen ten zuiden van de te slopen schuur is een nestkast voor steenuil aanwezig, een soort die volgens de bewoner af en toe op het erf te zien is. Verder zijn in de opgaande beplanting op het erf geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Mogelijk vormt het erf onderdeel

van het foerageergebied van soorten als steenuil, ransuil, kerkuil en sperwer. De groenstroken op het erf vormen geschikt broedbiotoop voor soorten als merel, zanglijster, vink, groenling, koolmees, pimpelmees en houtduif, waarvan de soorten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd.

Voortplanting van vissen en amfibieën is uitgesloten door het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied. Mogelijk vormt het plangebied wel landbiotoop voor de uit de omgeving bekende algemene amfibieënsoorten bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (Quickscanhulp.nl). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de omgeving van het plangebied zijn ook enkele niet-vrijgestelde amfibieënsoorten bekend, te weten heikikker, poelkikker, kamsalamander en knoflookpad. Deze soorten zijn aangewezen op hoogwaardige biotopen en zijn te verwachten in en om poelen in de omgeving van het plangebied, bijvoorbeeld langs de Eerbeekse beek ten noorden van het plangebied. Het plangebied vormt geen hoogwaardig landbiotoop voor deze soorten en bovendien liggen tussen de Eerbeekse beek en het plangebied intensief beheerde akker- en graslandpercelen, zodat geen sprake is van een goede verbinding tussen geschikt voortplantingswater en het plangebied. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten worden dan ook niet in het plangebied verwacht.

De aanwezigheid van reptielen in het plangebied kan worden uitgesloten door de inrichting van het erf en de geïsoleerde ligging in open agrarisch gebied.

Veel beschermde ongewervelden zijn aangewezen op specifieke biotopen, zodat het voorkomen van beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden op voorhand kan worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Zo zijn de uit de omgeving bekende dagvlindersoorten grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder aangewezen op vochtige bossen met de waardplanten boswilg en wilde kamperfoelie.

TOETSING

Het is niet uitgesloten dat bij de sloop van de woning nestplaatsen van gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Daarom is nader onderzoek nodig om te bepalen of gierzwaluw of vleermuizen in de woning aanwezig zijn. Daarbij dient ook te worden bepaald of op de zolder aan de noordzijde van de te slopen woning een verblijfplaats van steenuil of kerkuil aanwezig is. Aan de hand van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Bij de sloop van de schuur gaan geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten of verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. In verband met de aanwezigheid van de steenuilkast in de bommenrij naast de schuur, dient de sloop wel plaats te vinden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van steenuil (van begin februari tot en met eind juli).

De sloop van de schuur en woning ten behoeve van de bouw van de nieuwe woning in een gazon leidt niet tot een afname van foerageergebied voor de te verwachten vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen. Op het erf en in de directe omgeving blijft in ruime mate geschikt en deels hoogwaardig foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op beschermde vogels met jaarrond beschermde nesten en vleermuizen treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Het is niet uitgesloten dat boom- en steenmarter, eekhoorn en das af en toe in het plangebied foerageren. Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is voor deze soorten in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied aanwezig in de directe omgeving. Negatieve effecten op deze grondgebonden zoogdiersoorten zijn uitgesloten.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Het plan leidt niet tot negatieve op beschermde soorten van de soortgroepen planten, vissen, reptielen en ongewervelden.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is ook de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld, te weten Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

GELDERS NATUURNETWERK

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. In de provincie Gelderland wordt het NNN Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het GNN is voor provincie Gelderland uitgewerkt in Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Vanuit de Omgevingsverordening Gelderland worden behalve de GNN-gebieden ook gebieden aangewezen als Groene Ontwikkelingszone. In gebieden die zijn aangewezen als Groene Ontwikkelingszone worden geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt, maar kleinschalige ontwikkelingen die niet leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied zijn wel toegestaan.

INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied maken geen onderdeel uit van in het kader van de Wnb of de Omgevingsverordening Gelderland beschermde natuurgebieden. Het meest nabij gelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen op circa 550 meter ten oosten van het plangebied. De dichtstbijzijnde gebieden die onderdeel vormen van het GNN of de Groene Ontwikkelingszone liggen op ongeveer 150 meter ten noorden van het plangebied. Het gaat om gronden rond de Eerbeekse beek.

TOETSING

Gezien de afstand tot beschermde gebieden, de terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb en de Omgevingsverordening Gelderland beschermde natuurgebieden worden uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek nodig is naar de aanwezigheid van nest- en verblijfplaatsen van gierzwaluw en vleermuizen in de te slopen woning. Daarbij dient ook te worden bepaald of op de zolder aan de noordzijde van de te slopen woning een verblijfplaats van steenuil of kerkuil aanwezig is. Aan de hand van het onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat de sloop van de schuur plaats dient te vinden buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van steenuil (begin februari tot en met eind juli). Ook bij de overige werkzaamheden op het erf dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het plan leidt niet tot negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Een vergunning voor op grond van de Wnb beschermde gebieden niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening Gelderland.